

§ 78

Maa-aineslupa ja ympäristölupa Morenia Oy Jokkavaara, Rovaniemi

ROIDno-2024-999

Valmistelija / lisätiedot:

Carita Lallukka, ympäristötarkastaja, carita.lallukka@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Lupapäätös
- 2 Lupahakemus
- 3 Lausunnot
- 4 Muistutus
- 5 Vastineet

Morenia Oy on hakenut maa-aineslupaa ja ympäristölupaa Rovaniemen kaupungin Oikaraisen kylän Jokkavaaraan tilalle Jokkanokka RN:o 698-401-64-31 (Jokkavaaran sora-alue). Ottamisalueen koordinaatit N=7371074 ja E=457371 (ETRS TM-35). Vanha ottamisalue sijaitsee noin 15 km kaupungin keskustasta itäkaakkoon. Kulkuyhteys toiminta-alueelle tapahtuu Koskenkyläntieltä. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 340-380 m ja lomarakennukset noin 310 m etäisyydellä ottamisalueelta. Toiminta-alue sijoittuu Jokkavaaran 1 luokan pohjavesialueelle (12699101). Lapin POSKI-hankkeessa Jokkavaara on luokiteltu arvokkaaksi harjualueeksi. Ottamisalueen läheisyydessä ei ole suojelukohteita tai muinaismuistolain mukaisia kohteita. Lähin merkittävä vesistö on Kemijoki noin 390 m etäisyydellä pohjoisessa ja Sierijärvi 1,7 km etäisyydellä länsilounaassa. Rovaniemen Oikaraisen kylän ja Jyrhämäjärven yleiskaavassa alue on merkitty maa-ainesten ottoalueeksi (EO) ja tärkeäksi pohjavesialueeksi (pv). Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta on 26.6.2019 § 91 myöntänyt alueelle maa-aines- ja ympäristöluvan 707/2019 (ROVANIEMI 5/2019). Lupapäätöksen mukaista toimintaa ei ole aloitettu ja lupa on päättynyt 30.6.2024.

Maa-aineslupaa haetaan viiden (5) vuoden aikana toteutettavalle yhteensä 50 000 m³ suuruiselle maa-aineksen otolle ja ottamisalueen jälkihoidolle. Hakemuksen mukaisen toiminta-alueen yhteispinta-pinta-ala on 8.06 ha, josta varsinainen ottamisalue on noin 7.0 ha. Hakemuksen mukaan ottamisalueen alin ottamistaso on +96.36 (N2000) ja ottamissyvyys on 0-8 m. Otettava kiviaines käytetään maisemoinnin lisäksi alueen rakentamiskohteisiin.

Ympäristölupaa haetaan maa-aineksen murskaamiseen. Murskauksen toimintajaksojen ajankohta vaihtelee vuosittain. Yhden murskaustoimintajakson kesto on keskimäärin 2-4 viikkoa kerrallaan, ja niitä arvioidaan olevan kerran vuodessa. Murskattavan maa-aineksen määrä on keskimäärin noin 20 000 tonnia vuodessa ja maksimissaan 80 000 tonnia vuodessa. Hakemuksessa esitetään seuraavia toiminta-aikoja: murskaus ma-to klo 8.00-20.00, pe 8.00-16.00 sekä kuljetus ja kuormaus ma-to klo 7.00-20.00, pe klo 7.00-17.00.

Hakemuksesta annettiin viisi (5) lausuntoa. Hakemuksesta jätettiin yksi (1) muistutus. Hakija on antanut vastineensa lausuntoihin.

Ympäristötarkastajan ehdotus:

Ympäristölautakunta päättää myöntää Morenia Oy:lle maa-ainesluvan ja ympäristöluvan liitteen 1 mukaisesti. Samalla myönnetään lupa aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Kun tämän lupapäätöksen mukainen hyväksyttävä vakuus on toimitettu Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunnalle, aiemman lupapäätöksen vakuus palautetaan vakuuden asettajalle.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Kangas, johtava rakennustarkastaja

Ympäristölautakunta päättää ympäristötarkastajan esityksen mukaisesti.

Päätös

Ympäristölautakunta kuuli asiassa johtava ympäristötarkastaja Tarja Bergmania.

Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti esittelijän esityksen mukaisesti.

Tiedoksi

Hakija, Lapin ELY-keskus, Napapiirin Vesi Oy, muistuttaja, Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomainen, Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Otteen oikeaksi todistaa

Rovaniemi
06.05.2025

Marita Kuoksa
hallintosihteeri

Tiedoksianto asianosaiselle

Julkinen kuulutus 9.5. - 16.6.2025

Hallintovalitus

§78

Hallintovalitus

OTE: Hallintovalitus Vaasan HaO, 7/30 pv, julkinen kuulutus, ympäristönsuojelu

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen *viranomaisen* tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Viranomainen, jolle valitus tehdään on **Vaasan hallinto-oikeus**

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs

Sähköpostiosoite: vaasa.hao(at)oikeus.fi

Telefax: 029 5642 760

Puhelin: 029 5642 611(vaihde) tai 029 5642 780 (kirjaamo)

Virka-aika: ma - pe kello 8.00 – 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015 <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki>) säädetään.

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 310 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmä kohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää Rovaniemen kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: PL 8216, 96101 Rovaniemi

Käyntiosoite: Osviitta asiointipiste, Koskikatu 19, Rovaniemi

Sähköpostiosoite: kirjaamo(at)rovaniemi.fi,

henkilö- ja arkaluonteisia tietoja sisältävät sähköpostit osoitteesta: <https://turvaposti.rovaniemi.fi> osoitteeseen kirjaamo(at)rovaniemi.fi

Faksinumero: 016 322 6450

Puhelinnumero: 016 3221

Kaupunginkirjaamon aukioloaika: ma - pe kello 9 - 15.

Asianosaiselle lähetettyyn otteeseen on merkitty päätöksen lähettämispäivä ja -tapa.

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaisesta lupahakemuksesta sekä maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta pyynnöstä aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Morenia Oy (2558445-2)

LAITOS/TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Morenia Oy hakee maa-aineslupaa soran ja hiekan ottamiseen sekä ympäristölupaa maa-aineksen murskaamiseen. Kyseessä on vanhan maa-ainesten ottamisalueen maisemointiin tähtäävä toiminta.

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee Rovaniemen kaupungissa Oikaraisen kylän Jokkavaarassa sijaitsevalla tilalla Jokkanokka RN:o 698-401-64-31.

Ottamisalueen koordinaatit N=7371074 ja E=457371 (ETRS TM-35).

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kiinteä murskaamo tai sellaiselle tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, ovat lupavelvollisia. Koska toiminta sijoittuu tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa, on hakemuksen mukaiseen toimintaan oltava ympäristölupa. (YSL 28 §)

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. (MAL 7 §)

Ympäristönsuojeluasetuksen mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee maa-aineksen murskaamista koskevan ympäristölupa-asian. (YSL 27 §, YSA 2 §)

Rovaniemen kaupungin hallintosäännön mukaan Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

LUPAHAKEMUKSEN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 5.2.2024. Hakemusta on täydennetty 20.5.2024 ja 9.9.2024.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta on myöntänyt alueelle maa-ainesluvan 707/2019 ja ympäristöluvan 5/2019 (26.6.2019 § 91). Alueen jälkihoitotarkoitukseen myönnetty yhteislupa on päättynyt 30.6.2024. Päätöksen mukaista toimintaa ei ole aloitettu.

Luvan hakijalla omistaa hakemuksen mukaisen alueen.

Lupahakemuksen mukainen alue on merkitty Oikaraisen ja Jyrhämäjärven yleiskaa-
vassa maa-ainesten ottamisalueeksi (EO), maisemallisesti arvokkaaksi alueeksi (ma)
ja pohjavesialueeksi (pv). Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa alue sijoit-
tuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M) sekä tärkeälle tai vedenhankintaan
soveltuvalle pohjavesialueelle (pv).

LAITOKSEN SIAINTIPAikka JA SEN YMPÄRISTÖ

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee Rovaniemen kaupungin Oikaraisen ky-
län Jokkavaarassa. Vanha ottamisalue sijaitsee noin 15 km kaupungin keskustasta
itäkaakkoon. Kulkuyhteys toiminta-alueelle tapahtuu Koskenkyläntieltä. Lähimmät
asuinrakennukset sijaitsevat noin 340-380 m ja lomarakennukset noin 310 m etäi-
syydellä ottamisalueelta. Toiminta-alue sijoittuu Jokkavaaran 1 luokan pohjavesialu-
eelle (12699101). Lapin POSKI-hankkeessa Jokkavaara on luokiteltu arvokkaaksi har-

jualueeksi. Ottamisalueen läheisyydessä ei ole suojelukohteita tai muinaismuistolain mukaisia kohteita. Lähin merkittävä vesistö on Kemijoki noin 390 m etäisyydellä pohjoisessa ja Sierijärvi 1,7 km etäisyydellä länsilounaassa.

Pohjavesialue

Jokkavaara on poikkeuksellisen suuri, maisemaa hallitseva harjukompleksi, joka on kerrostunut kahden jäätikköjoen yhtymäkohtaan Kemijoen laakson reunalle. Jokkavaaran olemassa olevien maa-ainesten ottamisalueiden ulkopuolinen alue on luokiteltu luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaaksi harjualueeksi pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamisprojektin (POSKI) yhteydessä.

Jokkavaaran harjualueen arvoluokka 3 (maakunnallisesti arvokas), MAL-luokka 1 (ei maa-ainesten ottoa; hyvin merkittäviä tai merkittäviä luonto- ja maisematekijöitä, pohjavedenotto, suuri tai kohtalainen vahingollisten muutosten mahdollisuus) ja POSKI-luokka 1 (maa-ainesten ottoon soveltumaton). Maa-ainesten ottoa ei suositella nyt käytössä ja luvissa olevien alueiden ulkopuolella.

Toiminta-alue sijaitsee Jokkavaaran vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (12699101). Jokkavaaran alueella on useita vedenottoja ja tutkittuja vedenottamapaikkoja.

TOIMINTA

Maa-aineslupaa haetaan viiden (5) vuoden aikana toteutettavalle yhteensä 50 000 m³ suuruiselle maa-aineksen otolle ja murskaamiseen sekä ottamisalueen ottamisen jälkihoidolle. Hakemuksen mukaisen toiminta-alueen yhteispinta-pinta-ala on 8,06 ha, josta varsinainen ottamisalue on noin 7,0 ha. Hakemuksen mukaan ottamissyvyys on 0-8 m. Alimmaksi ottamistasoksi on esitetty +96,36 N2000/+96,0 N60. Pohjaveden pinnantas on arvioitu olevan tason +80,0 (N2000) alapuolella. Vireisillä ottamisalueilla taso on ollut +78,0 (N2000) alapuolella vuonna 2023.

Ympäristölupaa haetaan maa-aineksen murskaamiseen. Murskauksen toimintajaksojen ajankohta vaihtelee vuosittain. Yhden murskaustoimintajakson kesto on keskimäärin 2–4 viikkoa kerrallaan, ja niitä arvioidaan olevan kerran vuodessa. Murskattavan maa-aineksen määrä on keskimäärin noin 20 000 tonnia vuodessa ja maksimissaan 80 000 tonnia vuodessa. Hakemuksessa esitetään seuraavia toiminta-aikoja: murskaus ma-to klo 8.00–20.00 ja pe 8.00–16.00 sekä kuljetus ja kuormaus ma-to klo 7.00–20.00 ja pe klo 7.00–17.00.

Soran murskaus tapahtuu liikutettavalla laitteistolla. Materiaalin kuljetus suoritetaan kuorma-autoilla. Murskauslaitoksen ja tukitoiminta-alueen suunnitelmat toimitetaan lupaviranomaiselle ennen suoja-alueiden rakentamista. Alueella säilytetään murskeita tuotannon välisinä aikoina vaihtelevia määriä. Varastointiaika on yleensä alle vuoden. Tarvittaessa varastokasat kastellaan pölyämisen estämiseksi. Varastokasojen sijoittelulla voidaan vähentää melun leviämistä ympäristöön.

Turvallisuus ja liikenne

Maa-aineksen kuljetus tapahtuu Koskenkyläntieltä ottamisalueelle olemassa olevaa sorapintaista tiestöä pitkin. Toiminta-alueen keskimääräinen laskennallinen liikennemäärä kesäaikaan on noin 4 - 8 ajoneuvoa vuorokaudessa. Toiminta-alue on pieni eikä sen sisälle synny pysyviä kuljetusteitä.

Työmaa-alueella ulkopuolisten liikkumista estetään varoitustauluin ja tarvittaessa rajaamalla aluetta esim. lippusiimalla tai muulla vastaavalla tavalla. Kiinteistön ja maisemointialueen rajat on merkitty paaluin. Työmaan maisemointi tilataan ulkopuolisilta urakoitsijoilta, jotka vastaavat itse omien työntekijöidensä työnjohdosta ja työturvallisuudesta Morenia Oy:n valvoessa lupaehtojen noudattamista.

Tukitoiminta-alue

Tukitoiminta-alueen tiivistyskerroksena käytetään tarkoitukseen soveltuvaa vettä läpäisemätön kalvoa tai geokomposiittimattoa (esim. HDPE-kalvo 1,0 mm tai bentoniittimatto 4,5 kg/m²). Tiivistyskerroksen ylä- ja alapuolinen suojaus tehdään valmistajan ohjeen mukaisesti käyttäen esim. pienirakeista hiekka/soraa/mursketta tai vaihtoehtoisesti sopivaa suodatinkangasta. Tiivistyskerros asennetaan vähintään 0,5 m metrin syvyydelle maanpinnasta ja kerroksen reuna nostetaan siten, että se muodostaa vähintään 0,3 m syvyisen allasmaisen tilan maan alle. Tiivistysrakenteen alimpaan kohtaan asennetaan tarkastusputki (esim. 315 SN8 – salaojaputki). Tukitoiminta-alue on tehtävä pinta-alaltaan riittävän suureksi, jotta sinne mahtuu polttoainesäiliö ja sinne voidaan pysäköidä tuotannossa ja kuormauksessa tarvittavat työkoneet. Alue on merkittävä selkeästi maastoon esim. lippusiimalla ja kyltillä.

Polttoaineet ja kemikaalit sekä niiden varastointi

Toiminta-aikana polttoaineet säilytetään kaksoisvaipallisissa säiliöissä. Alueelle rakennetaan uusi erillinen oma tankkaus- ja tukitoiminta-alue, johon tehdään maaperän suojarakenne. Alueella varastoitavien kemikaalien määrät on esitetty taulukokossa 1.

Taulukko 1. Toiminta-alueella varastoitavat polttoaineet ja kemikaalit.

Kemikaali	Keskimääräinen kulutus (t tai m ³ /a)	Maksimikulutus (t tai m ³ /a)	Varastointipaikka
Kevyt polttoöljy	20	80	Toiminta-aikana tuotantoalue, kaksoisvaipallinen säiliö
Öljyt	0,5	1,2	Toiminta-aikana tuotantoalue, kontti
Voiteluaineet	0,2	0,8	Toiminta-aikana tuotantoalue, kontti

Energian käyttö

Käytössä tarvittava energia tuotetaan aggregaatilla, jonka polttoaineena käytetään kevyttä polttoöljyä. Polttoöljyn kulutus vaihtelee tarvittavan kaluston mukaan.

Veden käyttö

Toiminnassa ei käytetä vettä muuta kuin vähäisiä määriä pölyämistä ehkäisevään kasteluun (tarvittaessa).

Toiminnassa syntyvät jätteet

Toiminnassa syntyy vähäinen määrä talousjätettä ja öljyjätettä. Öljyjätteet ja vaaralliset jätteet säilytetään lukitussa kontissa tai säiliössä. Jäteöljyt toimitetaan ongelmajätelaitokselle. Jätteiden määrä ja kuljetukset kirjataan työmaapöytäkirjaan. Taulukossa 2 on esitetty toiminnassa syntyvien jätteiden määrät, varastointi ja toimituspaikat.

Taulukko 2. Toiminnassa syntyvät jätteet.

Jätenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Varastointi	Toimituspaikka
Talousjäte	100	Kerätään kannellisiin jäteastioihin	Toimitetaan jäteasemalle
Jäteöljy	300	Kerätään lukittaviin kontteihin tai säiliöihin	Puhdistettavaksi jäteöljykeräykseen tai ongelmajätelaitokselle
Vaaralliset jätteet (ent. ongelmajätteet)	300	Kerätään lukittaviin kontteihin tai säiliöihin	Vaarallisten jätteiden laitokselle yrityksen muun keräyksen yhteydessä

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan alueella syntyy noin 15 m³ alueelta kuorittavaa pintamaata sekä noin 15 m³ kantoja ja hakkuutähteitä. Kaivannaisjäte käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin. Pintamaat ja muut tuotantoon kelpaamattomat humuspitoiset maa-ainekset varastoidaan alueen reunoille ja kasoihin ja käytetään maanmuotoiluun ja jälkihoitoon.

Alueen maisemointi

Maisemoinnissa Jokkanokan tilasta muokataan maisemointisuunnitelman mukainen maaleikkaus. Alueen reunojen rinteet luiskataan kohti alinta tasannetta noin 1:2 kaltevuuteen ja loivemmaksi. Maisemointialueen palautumista tarkkaillaan toiminnan päätyttyä ja mikäli alueen kasvittuminen ja metsittyminen on estynyt tai todetaan liian hitaaksi, suoritetaan seuraavia edesauttavia toimenpiteitä. Alue palautuu toiminnan päätyttyä virkistys- ja metsätalouskäyttöön.

Jokkavaaran montun kaakkoisella seinämällä on havaittu törmäpääskyille suotuisia pesimäalueita. Jyrkät törmäpääskyille suotuisat pesimäalueet jätetään sellaiseksi avoimeksi rintauksiksi mahdollistamaan alueen monimuotoisuuden. Pohjoinen puoli on mahdollista soveltaa paisterinteeksi maisemointitoiminnan jälkeen ja alue on maaperältään tarkoitukseen sopivaa soraista hiekkaa. Mikäli paisterinteen luomiseen päädytään, maisemoinnin aikana rinne luiskataan ja annetaan asettua luontaiseen lepokulmaansa. kasvillisuus palaa paisterinteelle hitaammin humusaineen puuttumi-

sen ja rinnemateriaalin valumisen vuoksi, jolloin syntyy kasvillisuudeltaan laikukas paisterinne.

Mikäli maisemointialueen palautumisessa tapahtuu viivästymistä, tuodaan alueelle muualta soveltuvaa pintamaa-ainesta, esimerkiksi mäntykankaalta, joka sekoitetaan alusmaahan ja levitetään tasaiseksi kasvualustaksi. Verhoilevan maakerroksen levittämisen jälkeen alueella liikutaan vain ennalta merkittyjä reittejä pitkin. Tuodun pintamaan laatua valvotaan tarkasti ja tarpeen vaatiessa tämä varmistetaan laboratoriotestein. Maa-ainesten sekoittaminen tapahtuu esimerkiksi jousiäkeellä tai vastaavalla pintamaan muokkaamiseen soveltuvalla työvälillä. Tapauksessa, jossa soveltuvaa irtainta humusainesta ei ole saatavilla voidaan alueelle tuoda puhdasta maatunutta turvetta. Turveaineksen laatu varmistetaan tarpeen vaatiessa laboratorioanalyysillä ennen levittämistä. Turve levitetään verhoiltavalle pinnalle ja sekoitetaan alustaan n. 10- 20 cm:n paksuiseksi kasvukerrokseksi siten, että kasvualustan humuspitoisuudeksi tulee 3-12 %.

Alueen verhoilun jälkeen uudelle kasvualustalle kylvetään karulle kasvualustalle soveltuvien heinäkasvien siemeniä alueen kasvittamiseksi, mikäli harjuympäristöjen saravaltainen kasvillisuus ei luontaisesti palaudu. Kylvötyö suoritetaan varhain keväällä tai loppukesästä. Kylvämisen jälkeen kasvettumista tarkkaillaan ja itämättömille alueille suoritetaan paikkauskylvö. Maisemointialueelle istutetaan mäntyä taimitiheydellä 1500 tainta/ha ja tarvittaessa täydennetään siemenkylvöllä. Alueelle voidaan lisäksi istuttaa ottoalueen pohjalle ja luiskausten reunoille muita puulajikkeita, esimerkiksi rauduskoivua tai kuusta, 300 tainta/ha hajaistutuksena mäntyistutusten sekaan. Taimien istutukset pyritään suorittamaan varhain keväällä.

HAKIJAN SELVITYS YMPÄRISTÖKUORMITUKSESTA JA SEN RAJOITTAMISESTA

Toiminnan aiheuttamat melu ja pölyhaitat ovat vähäisiä ja rajoittuvat lähinnä ottamisalueelle. Ilmaan syntymät päästöt syntyvät murskaus- ja seulontakalustosta, työ-koneista, aggregaateista ja kuljetuskalustosta.

Melu ja värinä

Toiminnan aiheuttamat meluhaitat ovat vähäisiä ja rajoittuvat lähinnä ottamisalueelle. Koneiden ja laitteiden suojauksista ja kunnosta sekä syöttösuppilon kunnosta huolehditaan, jotta vältetään tarpeeton melu. Murskauslaitteisto ja toiminnot, kuten kuormaus, tapahtuvat harjun sisäisessä montussa, jolloin montun reunat tekevät meluvallien virkaa. Alueella tapahtuva rekkaliikenne aiheuttaa hetkellistä melua maa-aineksen kysynnän mukaan. Haittoja rajoitetaan toiminta-ajoilla. Värinävaikutukset jäävät vähäisiksi. Vaikutuksiin vaikutetaan toiminta-ajoilla.

Päästöt ilmaan

Toiminnassa käytetään nykyaikaista kalustoa ja koneiden ylimääräistä tyhjäkäyntiä vältetään. Tuotantokalusto pyritään sijoittamaan alueelle siten että turhat työvaiheet jäävät pois ja toiminnasta syntyvät pölyhaitat jäävät vähäisiksi. Toiminnan aiheuttamat pölyhaitat ovat vähäisiä ja rajoittuvat lähinnä ottamisalueelle. Ilmaan syntymät

päästöt syntyvät murskaus- ja seulantakalustosta, työkoneista, aggregaateista ja kuljetuskalustosta. Murskauksesta syntyy pölypäästöjä. Hetkellistä pölyämistä syntyy räjäytystöiden yhteydessä. Päästöjä vähennetään käyttämällä nykyaikaista kalustoa ja riittäväillä huoltotoimenpiteillä sekä työnsuunnittelulla. Urakoitsijoiden käyttämä kalusto on pääsääntöisesti valmistettu ja/tai peruskorjattu viiden vuoden sisällä. Urakoitsijoita vaaditaan käyttämään parasta mahdollista tekniikkaa. Melua syntyy kaikissa työvaiheissa otto- ja varastointialueella. Toimintojen ja varastokasojen sijoittamisella voidaan vähentää melun leviämistä. Pölyämistä ehkäistään teknisillä ratkaisuilla, kastelulla ja toimintojen sijoittelulla. Murskauslaitos on osittain koteloitu pölyämisen ehkäisemiseksi ja laitoksen pölyämistä ehkäistään tarvittaessa kastelulla. Maastonmuodot ja ottorintaukset ehkäisevät tehokkaasti melun ja pölyn leviämistä. Lisäksi murskauslaitoksen ja varastokasojen sijoittelulla voidaan ehkäistä melun ja pölyn leviämistä lähiympäristöön. Pintamaat varastoidaan ottoalueen reunoille. Tarvittaessa voidaan rakentaa työnaikaisia meluvalleja.

Toiminnassa käytettävien polttonesteen palamisen yhteydessä ilmaan pääsee hiukasia 0,009-0,045 tonnia, typen oksideja 0,361-1,804 tonnia, rikkidioksideja 0,056-0,279 tonnia ja hiilidioksidia 44,28-221,4 tonnia vuodessa.

Päästöt maaperään ja vesiin

Murskausasema sijoitetaan tiiviille kantavalle maaperälle, eli tehdään erillinen toiminta-alue, joka suojataan esimerkiksi Bentoniittisuojauskella. Bentoniittisuojausta käytetään yleisesti murskaamojen ja tankkausalueiden suojausrakenteina. Tukitoimintoalueen ylivuodot estetään rakentamalla II-luokan öljynerotuskaivo tälle kyseiselle toiminta-alueelle. Tällöin estetään ylivuoto ja öljypitoinen aines saadaan painovoiman avulla erotettua. Öljyneräysalue, erotuskaivoineen mitoitetaan rakennusvaiheessa riittämään koko käytettävä kapasiteetti. Öljynerotuskaivon tyhjennyksestä pidetään huolta tarkistamalla kaivo aina ennen uuden tuotantojakson alkua, sen aikana ja sen päätyttyä. Öljynerotuskaivo tyhjennetään tarvittaessa siihen tarkoitettulla ns. imuautolla ja öljyinen vesi toimitetaan sille tarkoitettuun jatkokäsittelyyn (Fortum, Delete tms). Lisäksi tuotantojakson päätyttyä tukitoiminta-alue ja erityisesti polttoaineiden ja öljyjen käsittelyalue siivotaan, mikäli aihetta on, ja öljyt ja mahdolliset öljystä pilaantuneet maa-ainekset toimitetaan asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Toiminnan päätyttyä maisemoinnin yhteydessä tämä toiminta-alue suojauskiineen puretaan pois ja maat toimitetaan niiden vaatimaan käsittelyyn. Murskausasema ja sen vaatima aggregaatti sijoitetaan toiminnan aikana kokonaisuudessaan toiminta-alueelle tai vastaavalla tavalla rakennetulle alueelle. Mahdollisessa päästötilanteessa maahan joutuessaan öljy pidättyy maa-ainekseen ja sen kulkeutuminen pohjaveteen voidaan estää nopeilla torjuntatoimenpiteillä. Mahdollinen päästö havaitaan heti ja se voidaan puhdistaa välittömästi maa-ainesottoalueen maansiirtokalustolla. Näin toimimalla mahdollisesta onnettomuudesta ei aiheudu haitallisia pohjavavesivaikutuksia. Polttoainesäiliö sijoitetaan maaperän suojausrakenteen päälle. Säiliöissä on ylitäytönestin ja säiliö on kaksoisvaippasäiliö tai varustettu valuma-altaalla. Muut voiteluaineet ja öljyt säilytetään yleensä varastokontissa, jonka pohja on tiivis ja reunoiltaan korotettu, mikä estää mahdollisten vuotojen pääsyn maahan. Toiminta-ajoista ja mahdollisista häiriö- ja poikkeustilanteista tullaan ilmoittamaan Napapii-

rin Vesi Oy:n yhteyshenkilölle vuosittain. Poikkeamista ilmoitetaan lausunnon laatijalle hyvissä ajoin.

Jätevedet ja päästöt viemäriin

Mahdolliset sosiaalityöistä syntyvät jätevedet kerätään umpisäiliöön ja toimitetaan asianmukaiseen vastaanottoaikaan.

VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Ottamisalue sijaitsee 1 luokan pohjavesialueella (Jokkavaara 12699101). Jokkavaara on suuri harjukompleksi, jossa on laajoja maa-ainestenottoalueita. Olemassa olevien maa-ainesten alueiden ulkopuolinen alue on luokiteltu luonnon ja maisemansuojelun kannalta arvokkaaksi harjualueeksi. Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole muita suojelualueita. Alueella ei ole suoraa vesistöyhteyttä Natura-alueisiin. Läheisyydessä sijaitsee Napapiirin veden vedenotto. Lähin vesistö (kemijoki 535m etäisyydellä suunnitellusta murskausalueesta). Toimimalla suunnitelman mukaisesti ja suojatusti toiminnasta ei aiheudu haittaa vesistöihin. Ottamistoiminnalla ei ole haitallisia vaikutuksia alueen maisemakuvaan, vaan toiminnalla edesautetaan alueen jälkihoitoa ja toimien päättymistä Jokkavaaran alueella. Suunnitelmallisella toiminnalla ja valvonnalla ei aiheuteta haittaa vesille ja vaikutuksia lähialueen rakennuksille haitat rajoittuvat toiminta-ajoilla. Meluhaitat rajoittuvat alueelle. Pölyämistä ehkäistään teknisillä ratkaisuilla, kastelulla ja toimintojen sijoittelulla. Murskauslaitos on osittain kotoitettu pölyämisen ehkäisemiseksi ja laitoksen pölyämistä ehkäistään tarvittaessa kastelulla. Maastonmuodot ja ottoaukot ehkäisevät tehokkaasti melun ja pölyn leviämistä. Lisäksi murskauslaitoksen ja varastokasojen sijoittelulla voidaan ehkäistä melun ja pölyn leviämistä lähiympäristöön. Pintamaat varastoidaan ottoalueen reunoille. Tarvittaessa voidaan rakentaa työnaikaisia meluvalleja.

Pöly, melu ja värinä lähimmällä asuinalueella jäävät alle raja- tai ohjearvojen. Toiminnoilla ei ole merkittävää vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen. Toiminnoilla ei ole haitallista vaikutusta luonnonsuojelualueisiin tai rakennettuun ympäristöön. Ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia seurataan päivittäin ja mahdolliset havainnot vaikutuksista kirjataan työmaapäiväkirjaan. Toiminnalla ei ole vaikutusta paikalliseen vesistöön. Ilmaan johtautuvista päästöistä ei ole akuuttia eikä pysyvää haitallista vaikutusta ympäristölle. Polttoaine- ja öljypäästöt ennalta torjuen ei toiminnasta aiheudu haitallisia vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen. Arvioitu pohjavesi +80,0 (N60) alapuolella. Pohjaveteen jää yli 16 m koskematon suojakerros.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Toiminnan käyttötarkkailuna suoritetaan silmämääräistä havainnointia polttoaine- tai öljypäästöistä. Pohjaveden tarkkailu tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Silmämääräisen tarkkailun lisäksi ei erillistä päästö- tai vaikutustarkkailua. Asennetaan tarkkailuputki, josta pinnantarkkailu ja näytteenotto tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Polt-

toaine- tai öljypäästöistä raportoidaan viranomaisille sekä palo- ja pelastusviranomaiselle. Pohjaveden tarkkailutulokset valvontaviranomaisille ja Napapiirin Vesi Oy.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Toiminnan riskeinä ovat polttoaine- ja öljypäästöt konerikkojen tai onnettomuuksien seurauksena. Näiden mahdollisten päästöjen varalta alueella säilytetään mm. imeytysturvetta tai -mattoa, valutusastioita ja välineitä, joilla tapaturma saadaan heti eristettyä ja pilaantunut maa-aines poistettua välittömästi. Työtapaturmien varalta alueelle varataan tarvittavat ensiaputarvikkeet.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Luvan hakija esittää perusteluina toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta, että alueella on ollut maa-aines- ja ympäristölupa, jonka mukaista toimintaa ei ole aloitettu. Nyt hakemuksessa esitetty toiminta vastaa aiempaa alueelle myönnettyä maa-aines- ja ympäristölupaa. Toiminnassa noudatetaan lupaehtoja ja suunnitelmia. Hakija ei ole esittänyt toiminnan aloittamisvakuutta.

ASIAN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Maa-aines- ja ympäristölupa-asian vireilläolosta on kuulutettu Rovaniemen kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla 19.2.–28.3.2025 välisenä aikana. Ilmoitus hakemuksen vireilläolosta on julkaistu Lapin Kansa-lehdessä 19.2.2025. Asian vireilläolosta on erikseen annettu tieto niille, joita asian on katsottu erityisesti koskevan. Hakemusasiakirjat ovat kuulutusaikana olleet nähtävillä myös Rovaniemen kaupungin asiakaspalvelupiste Osviitassa (os. Koskikatu 19) sekä Rovaniemen kaupungin ympäristövalvonnassa osoitteessa Mäntyvaarantie 2. (MAL 3 §, YSL 44 §)

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Lapin ELY-keskuksen, kunnan terveydensuojeluviranomaisen sekä Napapiirin Vesi Oy:n lausunnot. (MAL 4 §, YSL 36 §)

Lapin ELY-keskuksen aiemmat lausunnot

Lapin ELY-keskus on antanut hakemuksesta lausunnot 19.4.2024 ja 1.7.2024 (LA-PELY/1357/2024). Hakemusta on lausuntojen jälkeen muutettu ja täydennetty pääosin ELY-keskuksen edellyttämällä tavalla.

Lapin ELY-keskuksen lausunto 27.2.2025

Lausunnossaan Lapin ELY-keskus edelleen katsoo, että kyseessä oleva ottamisalue on tarpeen jälkihoitaa. Alue sijaitsee hyvin lähellä vedenottamoaa, joten jälkihoidon avulla vähennetään esimerkiksi ottamistoiminnan haitallisia vaikutuksia pohjaveteen ja

vedenottoon sekä sopeutetaan alue ympäröivään luontoon. Muutetun hakemuksen mukaan ottomäärässä (50 000 k-m³) on otettu huomioon myös alueen luiskauksiin ja täyttöihin käytettävä materiaali. ELY-keskus kuitenkin katsoo, että muutetussa hakemuksessa ei ole otettu kantaa siihen, paljonko (% tai k-m³) kokonaisottomäärästä (50 000 k-m³) on tarkoitus käyttää alueen maisemointiin ja paljonko muuhun toimintaan. Tältä osin ELY-keskus korostaa, että maisemointiottamisen tarkoituksena on käyttää saatava aines pääosin alueen jälkihoitotöihin. ELY-keskus katsoo, että hakijan tulee esittää tieto lupaviranomaiselle ennen luvan myöntämistä. ELY-keskus myös edelleen muistuttaa maisemointioton periaatteista, joiden mukaan maisemointiin tulee käyttää ensisijaisesti alueen omaa maa-ainesta. Tältä osin ELY-keskus myös katsoo, että Jokkavaaran alueella tulee välttää maisemoinnissa muualta tuotavan humusaineksen käyttämistä pintamaaverhoilussa. Myös jo puustottuneiden osien muokkaamista tulee välttää maisemoinnin ja jälkihoidon toteutumisen edistämiseksi. ELY-keskus katsoo, että muutetussa hakemuksessa esitetty, pienimuotoinen ja alueen maisemointiin ja jälkihoitoon tähtäävä maa-ainesten ottaminen suunnitellulta alueelta voi olla mahdollista ilman, että hankkeesta aiheutuu maa-aineslain tai vesilain vastaisia vaikutuksia. ELY-keskus korostaa, että maa-ainesten ottaminen ei missään tilanteessa saa vaarantaa Jokkavaaran alueella toteutettavaa talousvedenhankintaa. Tältä osin ELY-keskus vielä muistuttaa, että toiminnanharjoittaja on aina vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvolinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto 28.2.2025

Terveydensuojeluviranomainen esittää lausunnossaan seuraavaa: Hakemuksen mukainen toiminta sijoittuu Jokkavaaran (12699101) vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle (1 luokka). Jokkavaaran pohjavesialueelta otetaan pohjavettä, jota käytetään Rovaniemen keskustajaman alueella talousvetenä. Jokkavaarasta saatavan veden osuus on merkittävä kaupungin alueelle johdettavasta vedestä. Jos hakemuksen mukainen lupa tästä huolimatta päätetään myöntää, tulee talousvedenhankintaan liittyvä riski huomioida lupaehdoissa ja -määräyksissä. Toimintaa on harjoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu haittaa talousvesikäyttöön otettavan veden määrään tai laatuun. Hankealueelta otettavien pohjavesinäytteiden tutkimuksiin tulisi sisällyttää myös koliformiset bakteerit ja E.coli sekä rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus ja väri. Mikäli alueen maisemoinnin yhteydessä käytetään verhoilussa muualta tuotuja maa-aineksia, tulee niiden haitattomuus varmentaa hakemuksen mukaisesti laboratoriotestein.

Toiminta tulee järjestää niin, ettei siitä aiheudu lähiympäristöön pöly-, tärinä- tai meluhaittaa. Lupaa myönnettäessä tulee varmistaa, että toiminnan aiheuttamien vaikutusten tarkkailu on riittävää, myös meluhaittojen. Kaikissa toiminnoissa on huolehdittava, ettei toiminta heikennä asumismukavuutta tai aiheuta terveyshaittoja tai terveyshaitan mahdollisuutta toiminta-alueen lähiympäristön asukkaille. Terveydensuojeluviranomainen edellyttää, että toiminnassa tulee noudattaa parasta käyttökelpoista tekniikkaa terveyshaittojen estämiseksi. Terveydensuojelulain (763/1994) mukaisesti elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimin-

taa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Napapiirin Vesi Oy:n lausunto 20.3.2025

Napapiirin Vesi Oy vastaa talousveden hankinnasta ja jakelusta Rovaniemen kaupungin alueella. Jokkavaaran 1-luokan pohjavesialueella sijaitsee kolme Napapiirin Vesi Oy:n vedenottamoa, Jokkavaara 1 ja 2 sekä AK80. Vedenottamot Jokkavaara 1 ja 2 sijaitsevat noin 350 metrin etäisyydellä itään maa-ainestenottoalueesta, jolla murskaustoiminta on tarkoitus suorittaa ja vedenottamo AK80 800 metrin päässä maa-ainestenottoalueesta kaakkoon. Jokkavaara 1 ja 2 vedenottamoiden yhteinen vedenottolupa on 2 000 m³/d ja vedenottamon AK80 700 m³/d. Vuonna 2024 vedenottoilta Jokkavaara 1 ja 2 yhteensä otettiin talousvettä keskimäärin 1 500 m³/d ja vedenottamolta AK80 600 m³/d. Vedenottamoiden yhteenlaskettu vedenottomäärä kattoi vuonna 2024 19 % Rovaniemen keskustajaman vuorokaudessa johdetusta vesimäärästä eli vedenottamot ja näin ollen myös Jokkavaaran pohjavesialue ovat talousvedenhankinnan kannalta Napapiirin Vesi Oy:lle erittäin tärkeitä.

Pohjavesialueelle sijoitettujen riskitoimintojen kanssa tulee olla erityisen varovainen ja luvittaminen tulee hoitaa siten, että pohjaveden pilaantumisen vaara on mahdollisimman pieni. Jokkavaaran pohjavesialue on kriittinen Napapiirin Vesi Oy:n talousvedenhankinnan kannalta ja vedenottamoiden pilaantuessa korvaavaa vettä ei saada toimitetuksi muilla olemassa olevilla vedenottamoilla ilman, että se vaikuttaisi talousveden riittävyyteen ja laatuun. Jokkavaaran pohjavesialueen pohjaveden pilaantuminen aiheuttaisi Rovaniemen alueelle vesikriisin pitkäksi aikaa. Jokkavaaran pohjavesialueella on lisäksi kaksi tutkittua vedenottopaikkaa UP14 ja UP21. Jo olemassa olevat tutkitut vedenottamoiden paikat, joiden laatu ja antoisuus on selvitetty ovat todennäköisiä tulevia vedenottamoita, varsinkin jos ne sijaitsevat lähellä jo olemassa olevia vedenottamoita ja talousveden jakeluverkostoja. Jokkavaaran alueella kaikki em. kriteerit täyttyvät, joten on mahdollista, että tulevaisuudessa alueelle on tulossa lisää vedenottamoita.

Ympäristöministeriön oppaassa maa-ainesten kestävään käyttöön on kappale suojaluokasta. Suoja-alue käsittää yleensä vedenottamon lähiympäristön ja se voi käsittää vedenottamoalueen sekä vedenottamon lähisuoja- ja kaukosuojavyöhykkeet. Maa-ainesten kestävä käyttö -oppaan mukaan lähisuojavyöhykkeen leveys pohjaveden päävirtaussuunnasta vedenottamolle tai tutkitulle vedenottopaikalle on keskimäärin arvioituna 300–500 metriä (joskus jopa yli kilometri) ja 200–300 metriä virtaussuunnan alapuolelle. Maa-ainestenottoalue, jolle lupaa haetaan, sijaitsee vedenottamoiden Jokkavaara 1 ja 2 maa-ainesten kestävä käyttö oppaan mukaisen lähisuojavyöhykkeen sisällä ja koska pohjaveden virtaussuunta on kohti vedenottamoita, on maa-ainestenottoalue myös hyvin lähellä vedenottamon AK80 lähisuojavyöhykettä. Oppaan mukaan toiminnassa olevien tai suunniteltujen vedenottamoiden lähisuojavyöhykkeillä ottamistoimintaa tai jälkihoitamattomia ottamisalueita ei saisi olla lainkaan. Oppaan ohjeistuksen mukaan alue on tärkeää jälkihoitaa ja maisemoida, mutta Napapiirin Vesi Oy toivoo, ettei alueella tehdä maa-ainestenottoa enempää, kuin se jälkihoitotoimien kannalta on välttämätöntä.

Hakemuksessa on kerrottu tukitoiminta-alueelle tehtävät suojaustoimenpiteet, joiden avulla pyritään estämään polttoaineiden varastoimisesta ja tankkaamisesta aiheutuvat riskit pohjavedelle. Napapiirin Vesi Oy huomauttaa, että pohjavesialueella ei saa säilyttää polttoaineita tai muita haitallisia kemikaaleja edes väliaikaisesti. Pie-
nikin öljymäärä voi pilata pohjaveden laadun sinne joutuessaan ja öljyn saaminen pois pohjavedestä on todella hankalaa. Lisäksi siitä aiheutuisi taloudellista haittaa pidemmäksi aikaa. Hakemuksessa on kerrottu toiminnassa syntyvistä jätevesistä, jäte-
teiden käsittelystä, varastoimisesta ja kuljetuksesta. Napapiirin Vesi Oy huomauttaa, että minkäänlaista jätevettä ei saa imeyttää pohjavesialueelle. Hakemuksessa ei ote-
ta kantaa mahdollisiin sosiaalityloissa syntyviin harmaisiin ja ruskeisiin jätevesiin. Mi-
käli alueella muodostuu sellaisia, lupapäätöksessä tulee ottaa kantaa niiden keräämi-
seen ja käsittelyyn. Napapiirin Vesi Oy muistuttaa, että jätevesienkäsittelyssä on
noudatettava erityistä huolellisuutta, etteivät ne päädy maaperään ja sitä kautta
pohjaveteen ja aiheuta pohjaveden laadun heikkenemistä.

Hakemuksessa kerrotaan murskauslaitoksen sijainnista se, että pölyämisen ja melun
estämiseksi murskauslaitos sijoitetaan mahdollisimman alhaiselle pohjatasolle. Na-
papiirin Vesi Oy muistuttaa, että liikuteltava murskauslaitos aiheuttaa riskin pohjave-
delle, jos murskausalueella ei suojata kunnolla. Mikäli murskauslaitos toimii polttoöl-
jyllä, sen tankkaus on aina riski ja murskauslaitoksessa on todennäköisesti erilaisia
voiteluaineita, jotka voivat vikatilanteessa päätyä maaperään ja sitä kautta pohjave-
teen. Myös murskauslaitoksen sijoittaminen ottamisalueen pohjalle aiheuttaa pohja-
veden pilaantumisen vaaraa, koska ottamisalueen matalimmilla kohdilla suojakerros
pohjaveteen on ohuimmillaan ja vuototilanteissa haitta-aineiden päätyminen pohja-
veteen todennäköisempää ja nopeampaa. Hakemuksessa on mainittu pohjaveden
tarkkailusta, että pohjaveden korkeutta ja laatua tarkkaillaan. Napapiirin Vesi Oy toi-
voo, että mikäli lupa myönnetään, lupapäätöksessä asetetaan lupamääräykset, joilla
pyritään pohjaveden hyvän laadun turvaamiseen. Luvassa tulee määrittää, kuinka
usein tarkkailua suoritetaan ja mitä parametreja vedestä tulee analysoida. Napapiirin
Vesi Oy toivoo, että pohjaveden tarkkailutulokset toimitetaan tiedoksi myös vesi-
huoltolaitokselle heti tulosten valmistuttua, jotta tieto pohjaveden laadusta ja mah-
dollisista muutoksista tavoittaa talousveden jakelusta vastaavan tahon mahdollisim-
man pian. Hakemuksessa sanotaan lisäksi, että mikäli polttoainetta pääsee maape-
rään, pilaantunut maa-aines toimitetaan mahdollisimman nopeasti kuorma-autolla
viranomaisen osoittamaan paikkaan. Napapiirin Vesi Oy edellyttää, että poltto- ja
voiteluainevuodoista tulee ilmoittaa ensi tilassa myös vesihuoltolaitokselle, sillä jo
pieni määrä polttoaineita pilaa talousvedenlaadun ja pohjaveteen päästyään se levi-
ää nopeasti talousvesiverkostoon ja sitä kautta kuluttajille ja verkostojen puhdist-
aminen ja korvaavan veden saaminen kuluttajille saakka vie oman aikansa ja on kallis-
ta.

Napapiirin Vesi Oy ei vastusta maa-ainestenotto- tai ympäristöluvan myöntämisestä.
Napapiirin Vesi Oy toivoo, että ympäristöluvassa huomioidaan tässä lausunnossa esil-
le tuodut seikat pohjaveden tarkkailusta, tukitoiminta-alueen sijoittelusta ja sosiaali-
tyloissa syntyvistä jätevesistä. Lisäksi Napapiirin Vesi Oy toivoo, että vuosittaisesta
toiminta-ajasta ilmoitetaan tämän lausunnon allekirjoittajalle hyvissä ajoin ennen
toiminnan alkamista sekä mahdollisista häiriö- ja poikkeustilanteista, että niihin pys-

tytään reagoimaan mahdollisimman pian. Napapiirin Vesi Oy toivoo saavansa lausunnon luvanhakijan mahdollisen vastineen lupahakemuksesta annetuista lausunnoista ja muistutuksista tai mikäli hakemusta täydennetään esimerkiksi pohjaveden tarkkailun osalta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta jätettiin yksi muistutus.

Muistutus Hyvönen Aili Selina kuolinpesä, Hyvönen Onni Henrik kuolinpesä ja Hyvönen Matti Henrik kuolinpesä 9.3.2025

Muistutuksessa esitetään seuraavaa: Onko lupahakemuksessa huomioitu miten maisemointi tehdään? Onko maa-ainesten otto- ja maisemointisuunnitelmassa huomioitu luiskan minimietäisyys ja -kaltevuus rajanaapuri Kraatarin tilan RN:o 698-401-64-3 rajalinjasta? Lisäksi muistutetaan, että mikäli maisemointiin tuodaan alueen ulkopuolelta materiaalia, on huomioitava, että tuotava maa-aines on puhdasta.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Luvan hakijalle on toimitettu hakemuksesta annetut lausunnot sekä jätetty muistutus.

Vastine Lapin ELY-keskuksen jatkolausuntoon 27.2.2025

Morenia Oy on vastineessa Lapin ELY-keskuksen lausuntoon tuonut esille, että hakemuksen 50 000 m³ ottomäärässä on otettu jo aiemman lupasuunnittelun yhteydessä huomioon maisemointiin alueen sisällä käytettävä materiaali. Alueen taloudellinen hyöty jää vähäiseksi maisemointitöiden laajuuden vuoksi, miksi on tärkeää, että lupa myönnetään maisemoinnin edistämiseksi. Hakija kuitenkin arvioi, että ottomäärästä voidaan hyödyntää jälkihoidossa 10-20%, jotta maisemointi voidaan toteuttaa suunnitellun mukaisesti. Maisemointia ja jälkihoitoa toteutetaan samanaikaisesti ottotoiminnan yhteydessä. Muuten ei huomautettavaa lausunnosta.

Vastine Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon 28.2.2025

Ei huomautettavaa lausunnosta. Hakija täydentää pohjavedentarkkailusuunnitelmaan laajempaan tarkkailuun kerran vuodessa tutkittavaksi koliformiset bakteerit ja E.coli sekä rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus ja väri.

Vastine Napapiirin Vesi Oy:n lausuntoon 20.3.2025

Kaikessa toiminnassa noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Polttoaineita ei alueella varastoida, mikäli se ei ole toiminnan kannalta välttämätöntä. Tankkaustoimet tehdään suojatulla tukitoiminta-alueella. Mahdolliset sosiaalituloista syntyvät jätevedet kerätään umpisäiliöön ja toimitetaan asianmukaiseen vastaanotto- paikkaan. Muut vähäiset jätteet mitä toiminnasta syntyy, toimitetaan myös asianmukaiseen käsittelyyn kaluston poistuttua alueelta.

Täydennetyissä maisemointi- ja tarkkailusuunnitelmissa on huomioitu paremmin toiminnan seuranta. Napapiirin Vesi Oy:n yhteyshenkilölle ilmoitetaan toiminnan aloittamisesta, toimintajaksoista sekä häiriö- ja poikkeustilanteista. Lisäksi tarkkailutulokset annetaan tiedoksi Napapiirin Vesi Oy:lle niiden valmistuttua.

Vastine muistutukseen Hyvönen Aili Selina kuolinpesä, Hyvönen Onni Henrik kuolinpesä ja Hyvönen Matti Henrik kuolinpesä 9.3.2025

Ympäröivät rajanaapurit ja suojaetäisyydet naapureihin on huomioitu suunnitelmissa. Suunnitelmissa rajanaapureihin jätetään vähintään 10 m suojaetäisyys. Joissain kohdissa aiempi ottotoiminta on ulottunut tätä lähemmäs, joten maisemointityö on tarpeen toteuttaa lähempänä kuin 10 m rajanaapurista. Alue maisemoidaan vallitseviin kaltevuuksiin noin 1:2-1:3, siten että jälkitilanteena syntyy monimuotoinen ympäristöön mukautuva alue. Alueelle vastaanotetaan puhtaita maa-aineksia jälkihoitoihin vain, mikäli se on tarvittavan kasvukerroksen kannalta tarpeellista.

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN RATKAISU

Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen myöntää Morenia Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja vanhan ottamisalueen lopulliseen maisemointiin sekä ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan maa-aineksen murskaamiseen Rovaniemen kaupungin Oikaraisen kylään tilalle Jokkanokka RN:o 698-401-64-31. Toiminnassa on noudatettava tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä ja toissijaisesti hakemuksessa ilmoitettuja asioita, jos niistä ei ole lupamääräystä.

Toiminnalle myönnetään maa-aineslain 21 §:n sekä ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen aloittamisoikeus.

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 50 000 m³. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei ottamisessa ylitetä sallittua kokonaisottomäärää. (MAL 11 §, MAA 6 §)
2. Alueella saa murskata irrotettuja maa-aineksia enintään 80 000 tonnia vuodessa. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei murskauksessa ylitetä sallittua murskausmäärää. (YSL 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)
3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista lupahakemuksessa esitetyn ottamisalueen nurkat on selkeästi merkitty maastoon (esim. paaluttamalla), maa-ainesten oton aloituskohtiin on merkitty hyväksytty ottamistaso, pohjavesiputki asennettuna ja pohjaveden pinnantaso mitattuna, hyväksyttävissä oleva lupapäätöksen mukainen vakuus on asetettuna sekä aloitustarkastus pidettynä. (MAL 11 §, MAA 6 §)
4. Ottamisalueen korot tulee merkitä alueelle näkyvästi ja riittävän tiheästi. Luvan hakijan tulee tarkistaa ottamisalueen korot riittävän usein, jotta sallittuja ottotasoja ei aliteta missään tilanteessa. Tämän varmistamiseksi luvan hakijan tulee toimittaa lupaviranomaiselle suunnitelma mittausten toteuttamisesta ja kirjaamisesta. Samalla luvan hakijan tulee esittää suunnitelma toimista, jos pohjaveden pinta tulee toiminnan yhteydessä vastaan. (MAL 11 §, MAA 6 §)

5. Alin sallittu ottamistaso on +96.36 (N2000). Maa-ainesten ottaminen voidaan ulottaa suunnitelman mukaisiin ottamistasoihin, kuitenkin siten, että ylimmän pohjavesipinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään kuuden (6) metrin paksuinen suoja-kerros koskemattomaa maa-ainesta. Jos toiminnassa on menty alinta ottamistasoa syvemmälle, tulee tilanne korjata viipymättä, ja nostaa taso alueelta peräisin olevalla aineksella. Mikäli alueella on jo ennestään kohtia, joissa alin ottamistaso on alitettu, tulee nämä alueet tasata nykyiseen alimpaan ottamistasoon. (MAL 11 §, MAA 6 §)

6. Maa-ainesten ottaminen on järjestettävä siten, että ottamisalue on turvallinen alueella liikkujille maa-ainestenoton aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät rinteet on aidattava tai merkittävä selkeästi. Lippusiimojen käyttäminen on kielletty. Toiminta-alueen ympäristöön tulee laittaa riittävä määrä varoituskylttejä, jotka ovat näkyvissä myös talvella. (MAL 11 §, MAA 6 §)

7. Päivittäisessä toiminnassa tulee noudattaa seuraavia kellonaikoja:

- Murskaus ma-to klo 8.00–20.00 ja pe 8.00–16.00
- Poraus ma-to klo 8.00–20.00 ja pe 8.00–16.00
- Rikotus ma-to klo 8.00–20.00 ja pe 8.00–16.00
- Kuljetus ja kuormaus ma-to klo 7.00–20.00 sekä pe klo 7.00–17.00.

Sunnuntaisin ja arkipyhinä melua aiheuttava toiminta alueella on kielletty. (YSL 7,52§, VNA 713/2014 15§, NaapL 17§, VNA 800/2010 8 §)

8. Toiminnan järjestämisessä tulee huomioida törmäpääskyjen mahdollinen pesintä alueella, ja että erityisen suurta melua aiheuttavat toimenpiteet tulee ajoittaa törmäpääskyn pesintäajan (1.5.–31.8.) ulkopuolelle.

9. Luvansaajan on huolehdittava siitä, ettei maa-aineksia kulkeudu Koskenkyläntielle. Jos maa-aineksia kulkeutuu tielle, luvan haltijan on puhdistettava liittymän kohta ja Koskenkyläntietä mahdollisimman pian, kuitenkin vähintään kerran viikossa toiminnan ollessa käynnissä. Tieliittymä Koskenkyläntieltä toiminta-alueelle on joko päällystettävä pidemmältä matkalta taikka muilla keinoin saatettava sellaiseen tilaan, jotta lähiasutukselle aiheutuva pölyhaitta vähenisi. (YSL 16, 17 §, NaapL 17 §)

10. Alueelle ei saa tuoda jätteitä tai ylijäämämaita eikä alueella saa varastoida tai murskata muualta tuotuja maa-aineksia. (YSL 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

Melua ja tärinää koskevat lupamääräykset

11. Toiminnassa syntyvän melun A-painotettu keskiäänitaso (L_{Aeq}) ei saa ylittää lähimmissä häiriytyvissä kohteissa ulkona piha-alueella mitattuna päivällä (klo 07:00–22:00) 55 dB eikä yöllä (klo 22:00–07:00) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 § VNA 800/2010 7 §)

12. Melun osalta on huomioitava naapuritilalla toiminnassa oleva maa-ainesten otto-toiminnan murskaus. Luvansaajan on osaltaan järjestettävä toimintansa siten, ettei toiminnoista aiheutuva yhteismelu ylitä melutason ohjearvoista annetussa valtioneu-

voston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. (YSL 46, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 § VNA 800/2010 7 §)

13. Murskausasema ja sen melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan siten, että ottamisalueen seinämät estävät äänen etenemistä häiriintyvien kohteiden suuntaan. Murskausaseman sekä lähimpien asuin- ja lomarakennusten välinen etäisyys tulee olla aina vähintään 300 m. Tukitoiminta-alue voidaan sijoittaa lähemmäksi kuin 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7 §, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

14. Murskattavan materiaalin ja valmiin murskeen varastokasat on sijoitettava alueelle mahdollisuuksien mukaan niin, että ne estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntiin. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

15. Murskausaseman aiheuttamaa melua on lisäksi tarvittaessa torjuttava käyttämällä kotelointeja, kumituksia tai vastaavia muita parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menetelmiä. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

16. Luvan haltijan on teetettävä melumittaus toiminta-alueella sekä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa seuraavalla murskauskerralla. Suunnitelma melumittauksesta on toimitettava lupaviranomaiselle hyväksyttäväksi vähintään kuukautta ennen mittaus- ta. Melumittaus tulee teettää ulkopuolisella asiantuntijalla. Melumittausraportti on toimitettava lupaviranomaiselle heti sen valmistuttua. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

17. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ja antaa meluntorjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä ilmaan koskevat lupamääräykset

18. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelulla, toimintojen sijoittelulla, putoamiskorkeuksien säätämällä, teknisillä ratkaisuilla kuten koteloinneilla tai muilla parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisilla menetelmillä. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, JL 13 §)

19. Ajoneuvojen kuormien ja alueelle johtavien teiden pölyäminen on estettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittaa (esim. kastelemalla). Suolan käyttö pohjavesialueella on kielletty. (VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

20. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan hiukkasmittauksia ja antaa hiukkaspäästöjen alentamista koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä maaperään ja pohjaveteen koskevat lupamääräykset

21. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja eikä siellä saa suorittaa työkoneiden huolto- tai korjaustoimenpiteitä. Välttämättömien korjaustoimenpiteiden, joita ei voida toteuttaa muualla, yhteydessä tulee käyttää imeytysmat-

toa tai muuta vastaavaa alustaan, jolla öljypitoisten yhdisteiden pääsy korjauspaikalla maaperään estetään. (YSL 7, 16, 17, 52 ja 66 §, VNA 800/2010 9, 12 §, JL 13 ja 72 §)

22. Alueella saa varastoida vain toiminnassa tarvittava määrän polttoaineita. Polttoainesäiliöiden tulee olla polttoaineiden varastointiin tarkoitettuja, kaksoisvaipallisia ja ylitäytönestimellä varustettuja lukittavia säiliöitä. Säiliöt tulee sijoittaa alueelle rakennettavalle murskauslaitoksen suoja-alueelle tai erikseen rakennettavalle tukitoiminta-alueelle. (VNA 800/2010 9, 12 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9 §, VNA 713/2014 15 §)

23. Käytettäessä alueella sellaisia murskauslaitoksia, jotka eivät sisällä polttonesteitä, on maaperä tiivistettävä murskauslaitoksen alla niissä kohdissa, joista maahan on mahdollista päästä öljy-yhdisteitä. Mikäli alueella käytetään omalla polttomootorilla toimivia, polttoainetta mukanaan kuljettavia liikkuvia murskauslaitoksia, tulee maaperä tiivistää koko laitoksen kohdalla. (YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

24. Maaperän tiivistämisessä tulee käyttää riittävän vahvaa HDPE-kalvoa tai muuta vastaavaa rakennetta, joka estää öljy-yhdisteiden pääsyn pohjaveteen. Tiivistetyllä alueella maanpinta tulee muotoilla ja reunat korottaa niin, että mahdolliset polttonestevuodot ja alueelle satava vesi eivät pääse valumaan alueen ulkopuolelle. Sellaiset tiivistetyt alueet, joilla varastoidaan tai käsitellään polttonesteitä, tulee lisäksi varustaa sadeveden keräilykaivolla tai muulla järjestelmällä, jonka avulla alueelle kertyvä vesi voidaan tarvittaessa poistaa alueelta. Tiivistetyiltä alueilta tyhjennettävä sadevesi on toimitettava käsiteltäväksi sellaiselle vastaanottajalle, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa vastaanottaa ko. jätettä. (YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

25. Ennen laitoksen sijoittamista alueelle valvontaviranomaiselle on esitettävä em. maaperäsuojaukseen koskevat tarkemmat suunnitelmat rakennusmateriaaleineen ja mitoitus-tietoineen sekä suojausrakenteiden rakentamisaikataulu. Alueella on pidettävä tarkastus ennen rakenteiden peittämistä. Murskaamo tulee sijoittaa mahdollisimman kauas tutkitusta vedenotto-paikasta. (YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

26. Jätevesien maahanimeytys on kielletty. Kaikki jätevedet on johdettava umpisäiliöön ja toimitettava käsiteltäväksi sellaiselle vastaanottajalle, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa vastaanottaa ko. jätettä. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

Jätehuoltoa koskevat lupamääräykset

27. Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toiminta-alueen jätehuolto siten, että jätteistä tai jätehuollosta ei aiheudu maaperän, pintavesien tai kaivojen pilaantumista, ympäristön roskaantumista, epäsiisteyttä, yleisen turvallisuuden heikentymistä eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

28. Toiminnassa on huolehdittava, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Muodostuvista jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee jätteen määrä, laatu sekä toimitusaika ja -paikka. Jätteitä ei saa haudata alueelle. Jätteet, joita ei voi kierrättää tai käyttää uudelleen, on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jon-

ka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto. (VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

29. Vaaralliset jätteet tulee merkitä ja pitää erillään muista jätteistä omissa astioissaan niille varatussa tiivispohjaisessa, katetussa ja reunakorokkeella varustetussa tilassa. Vaarallista jätettä ei saa varastoida alueella toimintajaksojen ulkopuolella. Vaarallisten jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston asetuksen jätteistä (179/2012) mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Vaaralliset jätteet on toimitettava hyödynnettäviksi tai käsiteltäväksi vähintään kerran vuodessa laitokseen, jonka ympäristöluvassa tällaisen jätteen vastaanotto on sallittu. (VNA 800/2010 11 §, JL 121 §, YSL 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

30. Läjitetty pintamaat tulee hyödyntää alueen maisemoinnissa maa-ainesluvan mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on noudatettava valtioneuvoston asetuksen kaivannaisjätteistä säädöksiä, arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätehuolto-suunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (MAL 16 b §, MAA 5 a §, YSL 1144, VNA 190/2013 4 §)

Häiriö- ja poikkeustilanteita koskevat lupamääräykset

31. Päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön tai vian sattuessa korjaustoimiin on ryhdyttävä viipymättä. Alueelle on varattava vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta, nopeasti ja helposti saatavilla olevaan paikkaan alkusammutuskalustoa ja kemikaalivuotojen torjuntaan soveltuvaa materiaalia ja kalustoa. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §, JL 13 §)

32. Alueella työskentelevällä henkilökunnalla on oltava tiedossaan toimintaohjeet onnettomuus- ja vahinkotilanteiden varalta. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

33. Alueella mahdollisesti tapahtuvissa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavissa vahinkotilanteissa asianmukaisiin ja tarpeellisiin toimenpiteisiin päästöjen syntymisen, niiden edelleen leviämisen ja enempien vahinkojen estämiseksi sekä ympäristön tilan ennallistamiseksi on ryhdyttävä välittömästi. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 14, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

34. Kaikista polttoneste- ja kemikaalivuodoista ja muista onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Polttoneste- ja kemikaalivuodoista on lisäksi ilmoitettava Lapin pelastuslaitokselle, Lapin ELY-keskukselle ja vesilaitokselle. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 7, 16, 17, 52, 123, 134 §, VNA 713/2014 15 §)

Toiminnan tarkastamista, tarkkailua ja raportointia koskevat lupamääräykset

35. Maa-ainesluvanhaltijan tulee vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu sähköisesti NOTTO-tietokantaan. (MAL 23 §, MAA 9§)

36. Lupaviranomainen perii luvan tarkastamisesta ja valvonnasta aiheutuneet kulut kunnassa vahvistetun taksan mukaisesti. Mikäli vuotuinen myönnetty ottamismäärä ylitetään, luvanhaltijan on ilmoitettava ylityksestä kirjallisesti lupaviranomaiselle ja kunnalla on oikeus periä ylityksen osuus valvontamaksusta heti. (MAL 23 §, MAA 9§)

37. Pohjaveden pinnan taso tulee mitata havaintoputkista säännöllisesti neljä kertaa vuodessa. Mittaustulos, mittauspäivämäärä, mittaja sekä pohjavesiputken tiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle ja Lapin ELY-keskukselle heti mittauksen jälkeen. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 49, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

38. Pohjaveden laatua on seurattava vuosittain kesäkuussa otettavasta vesinäytteestä. Samalla tulee mitata pohjaveden pinnankorkeus. Vesinäytteestä tulee määrittää pH, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, väri, KMnO_4 , haju sekä polttoainehiilivedyt (määritysraja 50 $\mu\text{g/l}$) ja mineraaliöljyt. Pohjaveden laatu-tiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle ja Lapin ELY-keskukselle tulosten valmistumisen jälkeen. Näytteenottajan tulee olla pohjavesinäytteenottoon sertifioitu tai pohjavesinäytteenottoon hyvin perehtynyt näytteenottaja. Määritystulosten lisäksi tarkkailuraportista tulee ilmetä näytteenottopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, määrityksen tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mitausepävarmuudet ja akkreditointi. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 49, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

39. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava toimintansa päästöjä ja ympäristövaikutuksia ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi. Mahdollisista toiminnan aiheuttamasta haittaa koskevista yhteydenotoista ja valituksista tulee ilmoittaa Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12, 13 §, YSL 7, 8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

40. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Edellisen vuoden vuosiyhteenvedo toiminnasta tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain 31.1. mennessä. Ympäristönsuojelun yhteenvedon perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään viimeiseltä kuudelta vuodelta viranomaisen nähtäväksi. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

- tiedot toiminta-ajoista sekä murskauspäivien lukumäärästä (pv)
- tiedot murskatun kiviaineksen määrästä (t/a)
- tiedot alueella vuodenvaihteessa välivarastoituna olevan murskeen määrästä (t)
- tiedot vuoden aikana alueelta edelleen toimitetun murskeen määrästä (t/a)
- tiedot toiminnasta syntyneistä jätteistä ja niiden edelleen toimittamisesta
- tiedot käytettyjen polttoaineiden laadusta ja määrästä (t/a)
- tiedot päästöjä aiheuttaneista häiriötilanteista ja vahinko- tai onnettomuustapauksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei asiasta ole raportoitu jo aiemmin
- tiedot mahdollisista melu- ja hiukkasmittauksista, niiden tuloksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei tuloksia ole raportoitu jo aiemmin. (YSL 52, 58, 62 §, VNA 800/2010 13 §, VNA 713/2014 15 §, JL 12, 118, 119, 122 §)

Muut lupamääräykset

41. Asiattomien pääsy ajoneuvoilla toiminta-alueelle on estettävä lukittavalla puomilla tai muulla vastaavalla järjestelyllä ja alue on niiltä osin aidattava, missä on puutoamisvaara, ulkopuolisille aiheutuvan vaaran estämiseksi. Toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta on huolehdittava niin, ettei toiminnasta aiheutuvien ympäristö- tai terveysvahinkojenriski lisäännä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

42. Laitokselle on nimettävä vastuuhenkilö onnettomuus- ja häiriötilanteita ja toiminnan seurantaan ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettavat valvontaviranomaiselle. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 141 §)

43. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että kaikki alueella toimivat urakoitsijat ovat tarpeellisilta osin tietoisia tässä päätöksessä annetuista lupamääräyksistä. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

44. Luvanhaltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, kuten toiminnan supistamisesta, toiminnan laajentamisesta tai luvanhaltijan vaihtumisesta. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 62 §, VNA 713/2014 15 §)

45. Ennen maa-ainesten ottamistoiminnan tai lupa-ajan päättymistä luvanhaltijan on pyydettävä kunnan valvontaviranomaista pitämään alueella lopputarkastus. (MAL 11 §, MAA 6, 7 §)

46. Ottamistoiminnan päätyttyä toiminta-alue tulee maisemoida mahdollisimman hyvin ympäristöön sopivaksi ja ottamisalueen reunat tulee loiventaa vähintään kaltevuuteen 1:3. Alueen maisemointiin ei saa käyttää muualta tuotuja maa-aineksia ilman ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyntää. Ottamisalueelle mahdollisesti rakennetut turvarakenteet on poistettava. Ottamistoiminnan yhteydessä syntyneet kaivannaisjätteet on mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä ottamisalueen maisemoinnissa. Ottamisalueelle ei saa jäädä maa-ainekasojia ja tiivistyneet tienpohjat sekä varastokasojen pohjat tulee pehmentää. Ottamisalueelle tulee istuttaa alueelle ominaisia puuntaimia 2 500 kpl/ha. (MAL 10, 11 §, MAA 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §, JL 72 §)

47. Jos alueelle tehdään lupahakemuksessa ja maisemointisuunnitelmassa esitetyt pääskyrinteet ja paahderinteet, tulee luvanhaltijan esittää niistä tarkemmat suunnitelmat lupaviranomaiselle vähintään kuukautta ennen niiden toteuttamista. Suunnitelmissa tulee huomioida alueen turvallisuus myös maisemoinnin jälkeen.

48. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden ja toimintatapojen kehittymistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. (YSL 8, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua 1) kauniin maisemankuvan turmeltumista, 2) luonnon mer-

kittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmelle kaupunki- tai maisemakuva. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Ottamistoiminta ei aiheuta kauniin maisemankuvan turmeltumista eikä luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Alueella ei ole havaittu merkittäviä luontoarvoja, joten maa-ainestenotto ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Alueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita eikä valtakunnallisesti merkittäviä rakennettua kulttuuriympäristöä eikä alueella tai sen läheisyydessä ole inventoitu arvokkaita perinnemaisemakohteita. Jokkavaaran alue on tunnettua törmäpääskyjen pesimäaluetta. Alueella ei ole muita luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja. Toiminta-alueen välittömässä läheisyydessä on inventoituja muinaismuistolain mukaisia kohteita. Lapin POSKI-hankkeessa Jokkavaara on luokiteltu arvokkaaksi harjualueeksi, mutta hakemuksen mukainen toiminta-alue sijoittuu rajauksen ulkopuolelle.

Rovaniemen Oikaraisen kylän ja Jyrhämäjärven yleiskaavassa alue on merkitty maa-ainesten ottamisalueeksi (EO) ja tärkeäksi pohjavesialueeksi (pv).

Alue sijaitsee tärkeällä 1-luokan pohjavesialueella. Lupapäätöksessä on veloitettu jättämään pohjaveteen riittävä suojakerros, polttoaineiden käsittelystä on päätöksessä annettu määräykset sekä alueelle rakennettavasti murskausalueesta. Toiminnasta ei siten aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Alue ei sijoitu rantavyöhykkeelle.

Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupamääräyksissä vaadittuja suojaustoimia, ei ottamistoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole riskitilassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset perustelut

Lupaharkinnan perusteet

Ympäristönsuojelulain mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on myös, että toiminnan sijoittamisessa noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään. Ympäristönsuojelulain 12 § 1 mom mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin kohdan 2 mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon alueen ja sen ympäristön nykyinen tuleva, oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset.

Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) on annettu mm. määräys toiminnan sijoittumisesta (3 §), ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta (4 §) ja meluntorjunnasta (6 §). Asetusta sovelletaan vähimmäisvaatimuksena silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Valtioneuvosto on antanut päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) ja sen mukaan ohjeena on mm., että asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7:00–22:00) 55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla vastaava ohjearvo 45 dB. Jos melu on luonteeltaan impulssimaista / kapeakaistaista, laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoon. Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 mukaisessa toiminnassa melutason ohjearvot ovat sitovia raja-arvoja.

Luvan myöntämisen edellytykset

Kun otetaan huomioon toiminta-alue ja sen ympäristön tila ja käyttö, murskauksesta sekä maa-aineksen varastoinnista, tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 3 § mukaan kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen

seen on vähintään 300 m. Tukitoiminta-alue voidaan sijoittaa vähintään 100 m etäisyydelle häiriintyvistä kohteista. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 340-380 m ja lomarakennukset noin 310 m etäisyydellä ottamisalueelta. Toiminta ei sijoitu asetuksen vastaisesti.

Rovaniemen Oikaraisen kylän ja Jyrhämäjärven yleiskaavassa alue on merkitty maa-ainesten ottamisalueeksi (EO) ja tärkeäksi pohjavesialueeksi (pv).

Jokkavaaran alue on tunnettua törmäpääskyjen pesimäaluetta. Alueella tai sen läheisyydessä ei havaittu muita luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja. Lapin POSKI-hankkeessa Jokkavaara on luokiteltu arvokkaaksi harjuaalueeksi, mutta hakemuksen mukainen toiminta-alue sijoittuu rajauksen ulkopuolelle.

Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelut

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

Lupahakemuksessa esitettyä kokonaisottomäärää ei saa ylittää. Jos toiminnassa ylittää vuosittomäärä, tulee siitä ilmoittaa kirjallisesta valvontaviranomaiselle. (Lupamääräys 1)

Ottamisalueelta irrotettujen maa-ainesten murskausmäärää ei saa ylittää (lupamääräys 2).

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottamissuunnitelmassa on esitetty. Ottamisalueen sekä alimman ottamistason merkitseminen on tärkeää lupamääräysten seurannan kannalta. (Lupamääräykset 3-5)

Ottamisalueen pohjaveden pinnantasoa tulee seurata säännöllisesti, jotta epäselvyyttä suojaetäisyydestä pohjaveden pintaan ei ole. Luvanhaltijan tulee aina olla selvillä pohjaveden pinnantasosta. (Lupamääräykset 4-5)

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara. (Lupamääräys 6)

Hakemuksessa esitetyt toiminta-ajat ovat samat kuin Jokkavaaran maa-ainesalueille myönnettyissä ympäristöluvuissa. Toiminta-ajat ovat lyhyempiä MURAUS-asetuksen mukaisista toiminta-ajoista, vaikka lähimmät häiriintyvät kohteet sijoittuvat yli 300 m etäisyydelle, koska lähialueille sijoittuu useita maa-ainesalueita. Kaikenlainen toiminta on kielletty sunnuntaisin ja arkipyhinä. (Lupamääräys 7)

Törmäpääskyjen mahdollinen pesintä alueella on huomioitava maa-ainesten ottamisen ja maa-aineksen murskaamisen aikana. Törmäpääsky on luonnonsuojelulailla (9/2023) rauhoitettu erittäin uhanalainen ja kiireellisesti suojeltava lintulaji. Törmäpääskyn pesien vahingoittaminen ja pesinnän häiritseminen on kielletty luonnonsuojelulain 70 §:n ja lintudirektiivin nojalla. (Lupamääräys 8)

Maa-aineksen kuljettaminen ei saa aiheuttaa haittaa tai vaaraa tienkäyttäjille eikä lähiasutukselle. Tieliittymä Koskenkyläntieltä toiminta-alueelle on päällystettävä tai ratkaistava muilla keinoin, jotta lähiasutukselle aiheutuva pölyhaitta pienenee. Tieliittymän alue Koskenkyläntiellä on puhdistettava vähintään kerran viikossa toiminnan ollessa käynnissä. (Lupamääräys 9)

Kieltoon maa-aineksen tuontiin Jokkavaaran pohjavesialueen ulkopuolelta ennalta ehkäistään epäpuhtaiden maa-ainesten käsittelystä mahdollisesti aiheutuvaa maaperän ja pohjaveden muutoksia tai pilaantumista. (Lupamääräys 10)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 6 § määrittää vähimmäisvaatimukset meluntorjunnasta. Melua koskevilla määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa eikä naapuruussuhdelain 17 §:n tarkoittamaa kohtuutonta rasitusta melusta. (Lupamääräykset 11-17)

Toiminnalle sallitut melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992). Ohjearvojen mukaan päiväaikainen (klo 7:00–22:00) melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää ulkona piha-alueella mitattuna lupamääräyksen mukaisia raja-arvoja. Melutason jäädessä alle valtioneuvoston päätöksen ohjearvojen, ei melua yleensä pidetä kohtuuttomana rasituksena eikä terveyshaitan vaaraa aiheuttavana (Lupamääräys 11).

Ympäristöön aiheutuvan melutason minimoimiseksi ja viereisten alueiden toimijoiden yhteismeluvaikutuksen pienentämiseksi, tulee murskauksen järjestämisessä kiinnittää huomiota murskausaseman sijoittamiseen mahdollisimman alas louhoksesta ja sijoittamalla murskausasema louhintarintauksen läheisyyteen, jolloin rintuus vaimentaa melun leviämistä. Lisäksi murskausaseman melun leviämistä tulee vaimentaa sijoittamalla murskausaseman läheisyyteen varastokasoja melusteiksi. (Lupamääräys 12)

Murskausaseman sijoittelu sekä varastokasojen käyttö melusteena ovat edullisia ja tehokkaita keinoja torjua melua. Elleivät edellä mainitut toimenpiteet ole riittäviä sallitun melutason saavuttamiseksi, voidaan toiminnasta aiheutuvaa melutasoa vähentää edelleen mm. kumituksilla tai koteloinneilla. (Lupamääräykset 13-15)

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sen sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta melusta ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta rasitusta tai terveyshaittaa. Melun määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa ja hakemuksesta jätettyjen muistutusten vuoksi, luvan haltija tulee teettää melumittaus seuraavalla murskauskerralla ja ryhtyä toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi, mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta. Lupaviranomainen voi myöhemminkin velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia ja antaa meluntorjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä. (Lupamääräykset 16-17)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 4 §:ssä yksilöidään vaatimuksia ilmaan joutuvien päästöjen rajoittamiseksi. Määräykset ovat tarpeen pöly- ja hiukkaspäästöjen

ehkäisemiseksi, leviämisen rajoittamiseksi sekä naapureille aiheutuvan terveys- ja viihtyvyys ehkäisemiseksi. (Lupamääräykset 18-19)

Toiminnanharjoittajalla on käytettävissään useita vaihtoehtoisia keinoja haitallisen pölyn määrän vähentämiseksi. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää (esim. kovalla tuulella), tulee toiminta tilapäisesti keskeyttää. (Lupamääräykset 18-19)

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta pölystä ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsistusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa pölyn määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Pölyn määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittaja selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin pölynhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta. (Lupamääräys 20)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 9 § määrittää vähimmäisvaatimukset maaperän ja pohjaveden suojelusta. Polttonesteiden maahan pääsy aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Polttonesteiden varastoinnilla asianmukaisissa säiliöissä, säiliöiden sijoituspaikan suojarakenteilla sekä polttonestesäiliöiden teknisillä ratkaisuilla ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. (Lupamääräykset 21-25)

Huoltoja ja korjauksia koskevalla määräyksellä vähennetään maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskiä ja haittaa terveydelle tai ympäristölle sekä ehkäistään roskaantumista (Lupamääräys 21).

Jätelain mukaan jätteitä on käsiteltävä ja jätehuolto järjestettävä hallitusti ja niin, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuoltoa koskevilla lupamääräyksillä varmistetaan jätteiden lainmukainen ja asianmukainen käsittely sekä ennalta ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista ja terveyshaitan synnyn vaaraa. (Lupamääräykset 27-30)

Jätelain mukaan vaarallisten jätteiden siirroista on laadittava siirtoasiakirja (lupamääräys 29)

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (Lupamääräys 30)

Nopealla häiriötilanteiden korjaamisella vähennetään haitallisia ympäristövaikutuksia ja ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. Varautumisella ennalta vahinkotilanteisiin (mm. ohjeistuksen ja tarvittavan välineistön avulla) ja nopealla torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisellä ennalta ehkäistään päästöjä ympäristöön ja vähennetään onnettomuus- ja vahinkotilanteissa syntyviä vahinkoja. (Lupamääräykset 31-34)

Lupamääräyksellä 30 varmistetaan tiedonkulku viranomaisille ja mahdollistetaan asianmukaisten varotoimenpiteiden toteutuminen sekä torjunta- ja ennallistamistoimenpiteiden toteutuminen ja valvonta tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattanut aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa (Lupamääräys 34).

Maa-aineslupan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu NOTTO-tietojärjestelmään (lupamääräykset 32).

Luvan hakija tai haltija on velvollinen suorittamaan ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä ottamistoiminnan valvonnasta kunnalle maksun. Maksujen perusteet määritellään kunnan hyväksymässä taksassa. (Lupamääräys 35-36)

Vedenlaadun ja pohjavedenpinnan korkeuden seurannalla selvitetään toiminnan mahdollisia vaikutuksia pohjaveteen ja varmistetaan, että pohjavedenpinnan päälle jää riittävän suojakerros (lupamääräykset 37-39).

Lupamääräykset seurantatulosten toimittamisesta valvontaviranomaiselle on annettu toiminnan valvonnan järjestämiseksi ja helpottamiseksi (lupamääräykset 37-40).

Toiminnan tarkkailua koskevalla määräyksellä ennalta ehkäistään häiriö- ja vahinkotilanteista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista. Raportointia koskevilla määräyksillä varmistetaan valvontaviranomaisen tiedonsaanti ja helpotetaan luvanvaraisen toiminnan valvontaa. Tietojen perusteella seurataan toiminnan lainmukaisuutta sekä mahdollista luvan uusimisen tarvetta. (Lupamääräykset 37-40)

Laitoksen valvonnalla ja hoidolla varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista, roskaantumista tai viihtyisyyden vähentymistä. Vastaavan hoitajan nimeäminen helpottaa myös yhteydenpitoa lupaviranomaisen kanssa ja toiminnan valvontaa. (Lupamääräykset 41-44)

Luvanhaltija vastaa, siitä että toimintaa alueella harjoitetaan annetun lupapäätöksen mukaisesti. Mikäli luvanhaltija ei itse harjoita toimintaa alueella, tulee luvanhaltijan huolehtia, että kaikkia alueella toimivat tahot ovat tietoisia toimintaa koskevista lupamääräyksistä. (Lupamääräys 42-43)

Luvanhaltija on velvollinen ilmoittamaan valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvista toiminnan luonnetta olennaisesti muuttavista tapahtumista (lupamääräys 44).

Maa-aineslain 10 §:n nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet. (lupamääräys 45-47).

Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, ettei toiminnan lopettamisen jälkeen toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, yleisen turvallisuuden heikentymistä, roskaantumista, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta yleisen tai yksityisen edun loukkausta (lupamääräys 45-47).

Hakemuksessa on esitetty potentiaalinen törmäpääskyjen pesimisalue, perusteluina kohteen olevan sovelias: pituus noin 50 metriä ja törmän korkeus 10–15 metriä. Tehävän pääskyrinteen jyrkkyys olisi hakemuksen mukaan 1:1 ja sortumisvaara olisi siten vähäinen. Hakemuksessa ei ole esitetty sitä, että kuinka pääskyrinteen sortumisen mahdollisuus estettäisiin taikka kuinka rinteiden rakentamisessa on otettu huomioon alueen myöhempien käyttäjien turvallisuus. Hakemuksessa esitetty pääskyrinne sijoittuisi juuri sille alueelle, joka on jo luonnostaan porrastunut sekä siten maisemointunut ja rinteessä on jo luontaista taimikkoa. Lupaviranomainen katsoo, että kyseinen ottamisalueen kohta tulisi jättää koskematta ja nykyiseen tilaan, vaikka luiskausjäisikin jyrkemmäksi entä 1:3. Lupaviranomainen katsoo myös, että orsivesialtaan rakentaminen pääskyjen ravintohyönteisten elinympäristöksi ei ole välttämätöntä, tämän toteaa lausunnossaan myös ELY-keskus. Jos luvanhakija haluaa tehdä ottamisalueelle pääskyrinteen, tulee luvanhakijan esittää siitä suunnitelmat lupaviranomaiselle ennen rinteiden toteuttamista. (Lupamääräys 47.)

Ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Velvollisuus käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskee myös jo toimintansa aloittaneita laitoksia ja toiminnanharjoittajan tulee ottaa käyttöön päästöjä vähentävää uutta tekniikkaa, mikäli sellaista on kohtuullisin kustannuksin saatavilla (lupamääräys 48).

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MAHDOLLISESTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Morenia Oy hakee maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista oikeutta aloittaa toiminta lupamääräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Perusteluiksi hakija esittää, että alueella on ollut maa-aines- ja ympäristölupa, jonka mukaista toimintaa ei ole aloitettu.

Maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja hakijan pyynnöstä määrätä, että päätöstä voidaan noudattaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, kun hakija on asettanut luvassa määrätyn vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korjaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta.

Lupa toiminnan aloittamiselle myönnetään. Lupaviranomainen katsoo, ettei aloituslupan myöntäminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee 1 luokan pohjavesialueella ja ottamisalueen lopullinen maisemointitoiminta on tärkeä saada aloittaa mahdollisimman pian.

MAKSUT JA VAKUUDET

Tarkastusmaksu

Maa-aineslupahakemuksen tarkastusmaksu on **510 €**.

Maksu määräytyy ympäristölautakunnan 13.12.2023 hyväksymän maa-ainestaksan mukaisesti. (MAL 23 §)

Valvontamaksu

Vuosittainen maa-ainestenoton valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2025 valvontamaksu on **470 €** ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä. (MAL 23 §)

Ympäristölupamaksu

Ympäristölupamaksu on **510 €**.

Maksu määräytyy ympäristölautakunnan 29.1.2025 hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti. Taksan 3 §:n mukaan siirrettävän murskaamon ympäristölupamaksu on 1 120 €. Maa-ainestaksan mukaan maa-aineslupahakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelyssä myönnettävästä ympäristöluvasta peritään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesta lupakohtaisesta maksusta puolet (2.3 §). (MAL 23 §, YSL 205 §)

Vakuus

Luvan saajan on ennen luvamukaisen toiminnan aloittamista asetettava **55 000 €** suuruinen hyväksyttävä vakuus **Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunnalle** ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuutena voidaan pitää pankki- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkaista takausta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 12 kk tämän päätöksen voimassaoloajan jälkeen. Luvan haltijan tulee huolehtia vakuuden voimassaolosta. (MAL 12 §, YSL 61 §)

Lupapäätöksen saatua lainvoiman aloittamisoikeudelle määrätty **55 000 €** vakuus muutetaan koko toiminnan aikaiseksi vakuudeksi, jonka tulee olla voimassa vähintään yhden vuoden tämän päätöksen voimassaoloajan jälkeen. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyn lopputarkastuksen jälkeen. (MAL 12 §)

VASTAUS LAUSUNTOHIN JA MUISTUTUKSEEN

Luparatkaisun perusteluosassa ilmenevillä perusteilla luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa. Annetut lausunnot sekä muistutus on otettu huomioon luparatkaisussa ja lupamääräyksissä.

Muistuttajille on toimitettu hakemuksen vireilletulokirje sekä kuulutus, joista ilmenee hakemusasiakirjojen olevan luettavissa Rovaniemen kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla kuulusajan. Hakemusasiakirjoissa on esitetty lupa-alueen maisemointi ja lupapäätöksessä annetaan määräykset maisemoinnille. Sora- ja hiekka-alueilla ottamisalueen suojaetäisyys tulee olla vähintään 10 m naapuritilan rajasta. Tilan Jokkanoikka maa-aineslupa-alueen ottaminen on joissakin kohdin tehty lähemmäs kuin 10 m rajasta, mutta kuitenkin aiempien maa-aineslupapäätösten mukaisesti. Sora- ja hiekka-alueilla luiskan kaltevuuden on oltava vähintään 1:3, ellei alueelle ole esitetty

esim. pääskyrinteen tai paahderinteen tekemistä. Lupapäämääräyksissä on kielletty muualta tuodun maa-aineksen tuominen ottamisalueelle. Jos maisemointiin kuitenkin tarvitaan maa-ainesta, niin se tulee tuoda muilta Jokkavaaran maa-ainesalueilta taikka muualta tuodun maa-aineksen soveltuvuus tulee hyväksyttävä lupaviranomaisella.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Lupa myönnetään määräajaksi viideksi (5) vuodeksi. Päätös on voimassa 30.6.2030 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Mikäli asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 9.5.2025.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)
Maa-aineslaki (555/1981)
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun asetuksen muuttamisesta (314/2017)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)
Valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista ja rikkilaskeuman tavoitearvoista (480/1996)
Jätelaki (646/2011)
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteen pakkaamisesta ja merkitsemisestä (659/1996)
Muinaismuistolaki (295/1963)
Ympäristölautakunnan 13.12.2023 hyväksymä maa-ainestaksa
Ympäristölautakunnan 29.1.2025 hyväksymä ympäristösuojeluviranomaisen taksa

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös kirjallisena ja sähköpostitse

Hakija

Päätös sähköpostitse

Lapin ELY-keskus

Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Napapiirin Vesi Oy

Muistuttaja

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoitus päätöksen antamisesta toimitetaan niille, joille on erikseen annettu tieto asian vireilläolosta sekä muistutuksen tekijöille (yhteyshenkilö).

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja sanomalehdessä

Päätöksestä ilmoitetaan Rovaniemen kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla sekä Lapin Kansa-lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen (YSL 190, 191 §).

Valitusosoitus on pöytäkirjanotteen liitteenä.